

Sygn. akt IC 2372/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Jaworska

Ławnicy : /

Protokolant: : starszy sekretarz sądowy Bożena Nieczypor

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2018 r. w Toruniu

przy udziale : /

sprawy z powództwa **M. G. (1)**

przeciwko **M. G. (2)**

o zapłatę zachowku

1. Zasądza od pozwanej M. G. (2) na rzecz powoda M. G. (1) kwotę 219.950,51 zł (dwieście dziewiętnaście tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt złotych 31/100) z ustawowymi odsetkami :

- od kwoty 300.000,- zł (trzysta tysięcy złotych) od dnia 18 listopada 2013 roku do dnia 3 czerwca 2016 roku

- od kwoty 219.950,51 zł (dwieście dziewiętnaście tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt złotych 31/100) od dnia 4 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty

2. Umarza postępowanie o zapłatę kwoty 80.049,49 zł (osiemdziesiąt tysięcy czterdzieści dziewięć złotych 49/100)

3. Zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 10.781,78 zł (dziesięć tysięcy siedemset osiemdziesiąt jeden złotych 78/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

4. Nakazuje pobranie od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Toruniu kwotę 19.812,25 zł (dziewiętnaście tysięcy osiemset dwanaście złotych 25/100).

Maria Jaworska

Sygn. akt I C 2372/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 7 listopada 2013r. skierowanym przeciwko pozwanej M. G. (2) powód M. G. (1) domagał się zasądzenia od pozwanej na rzecz powoda kwoty 300.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty. Pozew zawiera też wniosek o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż kwoty powyższej dochodzi tytułem zachowku po swoim ojcu Z. G.. Pozwana jest przyrodnią siostrą powoda powołaną do spadku testamentem. M. G. (2) nie kontaktuje się z bratem, nie zaproponowała mu także spotkania w celu uzgodnienia rozliczenia z nim z tytułu przysługującego mu zachowku.

Objęła natomiast w posiadanie spadek w postaci gotówki, ruchomości i nieruchomości i rozpoczęła jego sprzedaż. Powód zaproponował pozwanej zawarcie ugody w sprawie zachowku, ale mimo wezwania jej do próby zawarcia ugody przez Sądem Rejonowym w (...), nie stawiała się w wyznaczonym terminie i do ugody nie doszło. Wartość aktywów majątku odziedziczonego przez M. G. (2) wraz z zapisem dla B. S. komornik sądowy A. O. ustalił na kwotę netto 2.511.393,11 zł. Należny powodowi zachówek to 627.750 zł. Powód dochodzi tylko jego części w kwocie 300.000 zł. Nie wyklucza w przyszłości dochodzenia dalszej kwoty zachowku.

W odpowiedzi na pozew pozwana uznała roszczenie powoda co do zasady, zakwestionowała zaś jego wysokość. (k. 30-32) W tym i kolejnym piśmie z 20 maja 2014 roku (k.73-74) pozwana twierdziła, że ustalenie składu spadku będzie możliwe po zakończeniu sprawy z wniosku M. G. (3) o zniesienie współwłasności.

Postanowieniem z 27 sierpnia 2015 roku sąd zabezpieczył powództwo przez obciążenie nieruchomości pozwanej przy ul. (...) T. hipoteką przymusową do kwoty 300.000 zł. (k.141)

W piśmie procesowym z dnia 15 czerwca 2016r. (k. 284v.) pozwana uznała powództwo do kwoty 80.049,94zł. Kwota ta, powiększona o należne odsetki wynoszące 20.646,31zł została przekazana powodowi.

Sąd ustalił, co następuje:

Strony są przyrodnim rodzeństwem. Ich ojcem był Z. G.. Pozwana M. G. (2) jest jego córką z pierwszego małżeństwa. Powód M. G. (1) jest synem z drugiego małżeństwa Z. G. z M. G. (3). Matka powoda M. G. (3) była współwłaścicielką nieruchomości położonej w T. przy ul. (...) w 1/2 części.

(okoliczności bezsporne)

Postanowieniem z dnia 7 września 2011 roku wydanym w sprawie o sygn. akt XI Ns 1407/10 Sąd Rejonowy w (...)stwierdził, że spadek po Z. G. zmarłym dnia 8 sierpnia 2010r. w S. ostatnio stale zamieszkałym w T. na podstawie testamentu własnoręcznego z dnia 15 października 2009 roku otwartego i ogłoszonego w Kancelarii Notarialnej M. S. (1) w dniu 26 sierpnia 2010 roku nabyła w całości córka Z. i K. A. G. z ograniczoną odpowiedzialnością za długi.

(okoliczność bezsporna, a ponadto dowód - postanowienie Sądu Rejonowego w (...)- k. 53)

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Toruniu A. O. w sprawie z wniosku pozwanej M. G. (2) z udziałem M. G. (1), B. S. i Kuratora spadku S. Z. w dniu 11 stycznia 2012 roku sporządził spis inwentarza po Z. G.. Podał w nim aktywa:

- 1/ nieruchomość położona w T. przy ul. (...) o wartości 1.308.000 zł
 - 2/ nieruchomość położona w T. przy ul. (...)- udział wynoszący 1/2 o wartości 147.500 zł
 - 3/ nieruchomość położona w L. przy ul. (...) wartości 749.000 zł
 - 4/ lokata bankowa w (...) BANK S.A.- 200.000 zł i odsetki 1.500 zł
 - 5/ środki pieniężne na rachunku bankowym w (...) Bank (...) S.A. -481,55 zł
 - 6/ wyposażenie mieszkania przy ul. (...) wartości 5.912 zł
 - 7/ gotówka ze sprzedaży maszyny (...) na rachunku bankowym w (...) BANK SA – 4.566 zł
 - 8/ samochód osobowy H. (...) wartości 900 zł
 - 9/ maszyny i urządzenia przy ul. (...) wartości 108.000 zł
- tj. aktywa w łącznej kwocie 2.552.939,55 zł.

Pasywa stanowiły: kredyt w (...) BANK (...) SA w kwocie 9.061,91 zł i koszty spisu inwentarza 5.484,53 zł. tj. łączna kwota 14.546,44 zł.

Wartość czystego spadku została wyceniona na 2.511.393,11 zł.

(**dowód:** spis inwentarza k. 54)

Wartość nieruchomości opisanych wyżej według stanu na dzień otwarcia spadku wchodzących w skład majątku spadkowego odziedziczony przez pozwaną M. G. (2) wynosi łącznie **1.361.600 zł.**

(**dowód:** opinia pisemna biegłego T. T. (1) – k. 219-250v, ustna uzupełniająca opinia biegłego T. T. (1) – k. 282-282v.)

W testamencie Z. G. zawarł zapis, którym zobowiązał pozwaną do przeniesienia własności nieruchomości przy ul. (...) w T. na rzecz B. S.. W dniu 27 września 2012 roku pozwana zawarła z B. S. ugodę. S. zrezygnowała z ubiegania się o wypełnienie zapisu testamentowego w zamian za rekompensatę w kwocie 140.000 zł płatną w dwóch ratach do 31 grudnia 2013 roku.

(**dowód:** uгода k. 301-302, aneksy do ugody k. 303-305, dowody wpłat k. 306-309)

Z. G. prowadził działalność gospodarczą - Zakład Pracy (...). Przed śmiercią toczyło się postępowanie upadłościowe jego firmy. W postępowaniu upadłościowym reprezentował go radca prawny J. O.. Pozwana po zakończeniu postępowania upadłościowego, w dniu 27 września 2012 roku zawarła z J. O. ugodę, w wyniku której zapłaciła J. O. kwotę 60.000 zł tytułem wynagrodzenia umownego radcy prawnego.

(**dowód:** uгода k.296-297, faktura k. 298, dowody wpłaty k.299, umowa k.300)

Syndyk Z. B. w dniu 16 października 2010 roku sporządził ostateczne sprawozdanie rachunkowe syndyka masy upadłości Z. G. do sprawy V GUp 4/10 Sądu Rejonowego w (...). Na koncie w Banku (...) SA pozostała kwota 282.382,19 zł, która została zwrócona pozwanej.

(**dowód:** sprawozdanie syndyka k. 56- 63)

W czasie postępowania upadłościowego, w dniu 14 października 2009 roku na prośbę J. O. pozwana pożyczyła od B. G. kwotę 150.000 zł, która miała zostać zwrócona do 15 lutego 2010 roku. Tego samego dnia podpisała umowę, którą darowała kwotę 150.000 zł swojemu ojcu Z. G.. Sąd Okręgowy w (...)wyrokiem z 5 września 2012 roku w sprawie I C 751/11 zasądził od pozwanej na rzecz B. G. kwotę 220.635,61 zł z odsetkami.

(**dowód:** wyrok Sądu Okręgowego w (...),z uzasadnieniem k. 313- 316)

Przed Sądem Rejonowym w (...)pod sygn. akt XI Ns 984/12 toczyła się sprawa z wniosku matki powoda M. G. (3), z udziałem M. G. (2) i B. S., o zniesienie współwłasności majątku wspólnego M. G. (3) i Z. G..

W jej toku M. G. (3) i M. G. (2) zawarły ugodę następującej treści:

M. G. (3) i M. G. (2) zgodnie oświadczają, że dokonują zniesienia współwłasności nieruchomości położonej w T. przy ulicy (...), na działce oznaczonej numerem (...), dla której Sąd Rejonowy w (...)prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), o wartości 400.000zł (czteryście tysięcy) oraz dokonują podziału majątku wspólnego M. G. (3) i Z. G., w skład którego wchodzi opisana wyżej nieruchomość oraz aktywa firmy (...) według stanu na 21 luty 1996r o wartości 467.342, 60zł (czteryście sześćdziesiąt siedem tysięcy trzysta czterdzieści dwa złote 60/100), w ten sposób, że:

- nieruchomość położoną w T. przy ulicy (...) na działce oznaczonej numerem (...), dla której Sąd Rejonowy w Toruniu prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), o wartości 400.000zł (czteryście tysięcy), przyznają na wyłączną własność M. G. (3);

b) aktywa firmy (...) - opisane wyżej - przyznają M. G. (2), spadkobiercy Z. G.

2. M. G. (2) zapłaci M. G. (3) kwotę 100.000zł (sto tysięcy) tytułem wyrównania udziału w majątku wspólnym, przy czym kwota ta będzie płatna w dwóch ratach:

a) pierwsza rata w kwocie 50.000zł (pięćdziesiąt tysięcy) płatna w terminie 4 miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia o umorzeniu postępowania w niniejszej sprawie;

b) druga rata w kwocie 50.000zł (pięćdziesiąt tysięcy) płatna w terminie jednego roku od dnia uprawomocnienia się postanowienia o umorzeniu postępowania w niniejszej sprawie;

z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat;

4. M. G. (3) i M. G. (2) zgodnie oświadczają, że niniejsza ugoda stanowi całkowite zaspokojenie roszczeń stron z tytułu zniesienia współwłasności nieruchomości opisanej w punkcie 1 ugody oraz z tytułu podziału majątku wspólnego M. G. (3) i Z. G. i z tego tytułu strony względem siebie w przyszłości nie będą rościły żadnych pretensji.

(dowód: ugoda k. 439-440 akt sprawy SR w (...))o sygn. akt XI Ns 984/12, odpis ugody k.702)

Dnia 5 września 2001 roku Z. G. darował pozwanej M. G. (2) prawo własności lokalu mieszkalnego nr (...) o powierzchni użytkowej 42,14 m2 położonego w W. przy ul. (...), dzielnica P..

(dowód: akt notarialny – k. 851-854)

Po darowiznie tego prawa Z. G. remontował lokal. Remont prowadzili pracownicy jego firmy. Przy kuchni wyburzono ścianę. Wyremontowano kuchnię i łazienkę. Położono kafelki Wstawiono meble.

(dowód: zeznania świadka M. S. (2) – k. 929 -929v., zeznania świadka J. R. – k. 929v.-930, przesłuchanie pozwanej – k. 1.054 v.)

Wartość rynkowa prawa własności lokalu mieszkalnego nr (...) o powierzchni użytkowej 42,14 m2 położonego w W. przy ul. (...), dzielnica P., stanowiącego własność pozwanej M. G. (2), według stanu lokalu na dzień dokonania darowizny przez spadkodawcę Z. G. na rzecz pozwanej tj. 5 września 2001 roku i w poziomie cen na miesiąc wrzesień 2017 r., wynosi **252.000 zł.**

(dowód: opinia biegłego Ł. W. – k. 952-982, ustna uzupełniająca opinia biegłego Ł. W. – k. 1046-1046v.)

Matka powoda M. G. (3) zobowiązana była zapłacić do masy upadłości Z. G. z tytułu korzystania z całości nieruchomości położonej przy ul. (...) kwotę 51.600,45 zł. Z powodztwem obejmującym żądanie zapłaty z tego tytułu wystąpił syndyk masy upadłości. Wyrok uwzględniający powodztwo został wydany w dniu 29 grudnia 2009 roku. Komornik wyegzekwował całą wierzytelność i przekazał ją pozwanej M. G. (2).

(okoliczność bezsporna – k. 866)

W skład spadku po Z. G. wchodzi też ruchomości warte **244.198 zł** oraz wierzytelności z rachunku bankowego na kwotę **215.000zł.**

(okoliczności bezsporne – k. 3)

Całkowita wartość aktywów spadkowych po zmarłym Z. G. wynosi co najmniej **2.381.780,10zł.**

Składają się na nie:

- nieruchomości warte łącznie 1.361.600 zł;

-prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) o powierzchni użytkowej 42,14 m² położony w W. przy ul. (...), dzielnica P. wartości 252.000 zł;

-środki na koncie po zakończeniu postępowania upadłościowego – 282.382,19 zł,

-wierzitelność spadkobierczyni M. G. (2) wobec M. G. (3) wynosząca 51.600,45 zł,

- ruchomości wartości 244.198 zł,

- wierzitelności z tytułu rachunku bankowego na kwotę 200.000zł oraz 1.500zł odsetek.

(**dowód:** pismo syndyka – k. 60, opinia pisemna biegłego T. T. (1) – k. 250v., opinia pisemna biegłego Ł. W. – k. 981, przesłuchanie pozwanej – k. 1.054v.-1.056, przesłuchanie powoda – k. 855-856)

Całkowita wartość długów spadkowych po zmarłym Z. G., które poniosła pozwana wynosi **206.271,60 zł.**

Składają się na nie:

- 5.500 zł tytułem wynagrodzenia dla kuratora spadku

- 60.000 zł tytułem wynagrodzenia za usługi prawne L. O.,

-140.000 zł tytułem zapisu testamentowego dla B. S..

- 771,60 zł z tytułu odsetek od zadłużenia Z. G. w Banku Spółdzielczym w T. (k. 796)

(**dowód:** dowód przelewu – k. 384, faktura VAT – k. 298, ugody k. 301-307, dowód wpłaty k.796, przesłuchanie pozwanej – k. 1.054v.-1.056, przesłuchanie powoda – k. 855-856)

W dniu 4 czerwca 2016 roku pozwana wpłaciła na rachunek bankowy powoda kwotę **100.695,80 zł.** Na kwotę tę składa się uznana przez pozwaną kwota zachowku 80.049,94 zł i odsetki od tej kwoty liczone od 8 listopada do 4 czerwca 2016 roku w kwocie 20.646,31 zł.

(**dowód:** pismo pozwanej k. 284 v, potwierdzenie wpłaty k.288)

Od 2014 roku pozwana mieszka w (...). Uzyskuje czynsz najmu lokalu przy ul. (...) w W. w kwocie 1.750 zł miesięcznie.

(**dowód:** wyjaśnienia pozwanej k. 1054 v)

Powód wniósł do Sądu Rejonowego w (...)o zawezwanie pozwanej do próby ugodowej. Pozwana nie stawiła się do Sądu w dniu 7 marca 2013 roku.

(**dowód:** odpis protokołu w sprawie I Co 158/13 k. 58)

Sąd zważył, co następuje :

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w tej sprawie, w szczególności o pisemne i ustne opinie biegłych T. T. (1) i Ł. W., zgromadzone zdjęcia, dowodów z przesłuchania stron, na podstawie zeznań świadków M. S. (2) oraz J. R. oraz dokumenty znajdujące się w aktach Sądu Rejonowego w (...)o sygn. XI Ns 984/12.

Z wiarygodne uznano zarówno wszystkie dokumenty urzędowe jak i prywatne, których domniemanie autentyczności wynikające z art. 245 kodeksu postępowania cywilnego – a w odniesieniu do dokumentów urzędowych również zgodności z prawdą tego, co zostało w nich zaświadczone, wynikające z art. 244 kpc – nie zostały podważone.

Sąd oparł się również na zeznaniach stron.

Za niewiarygodne Sąd uznał zeznania pozwanej w części niezgodnej z ustalonym stanem faktycznym. Pozwana miała interes, aby zeznawać na swoją korzyść. Zeznania jej w części nie znajdują potwierdzenia w dokumentach przez nią złożonych.

Sąd, co do zasady dał wiarę zeznaniom przesłuchanych w sprawie świadków M. S. (2) oraz J. R., którzy zeznawali na okoliczność stanu nieruchomości - lokalu nr (...) położonego w W. przy ul. (...).

Sąd w pełni podzielił opinie biegłych T. T. (1) i Ł. W., albowiem zostały sporządzone w sposób rzetelny, fachowy i nie zawierają sprzeczności. Biegli podczas sporządzania opinii opierali się na dokumentacji rynkowej oraz aktach sprawy. Szczegółowo opisali wynik swoich badań i dociekań oraz obraną metodę, a wnioski wynikające z analizy są spójne i nie wykazują błędów natury logicznej. Opinie są wyczerpujące. Za w pełni wiarygodne Sąd uznał także ustne opinie uzupełniające biegłych jako dodatkowo precyzyjne i uściślające przeprowadzone wcześniej pisemne dowody.

Na mocy z art. 230 kpc uznano za bezsporne okoliczności faktyczne przytoczone w pozwie, odpowiedzi na pozew oraz dalszych pismach procesowych, którym strona przeciwna nie zaprzeczyła, gdyż nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły potwierdzenie w pozostałym materiale procesowym zgromadzonym w sprawie.

Sąd nie przyznał mocy dowodowej sporządzonym przez pozwaną zestawieniom przychodu z majątku spadkowego i kosztów związanych z jego administrowaniem (k.147- 182), gdyż nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Pozwana na skutek dziedziczenia stała się właścicielką majątku po Z. G. i koszty z tytułu podatków od nieruchomości, dostaw wody, energii elektrycznej i remontów, które poniosła, dotyczą jej własności.

Natomiast tylko część podanych przez nią zobowiązań (k. 167-171) stanowiła długi spadkowe i znalazła potwierdzenie w dokumentach.

Niewiarygodne jest twierdzenie pozwanej, że długiem spadkowym była pożyczka w kwocie 150.000 zł z odsetkami zaciągnięta przez nią od B. G.. Przeczy temu wyrok Sądu Okręgowego w (...)z 5 września 2012 roku i jego uzasadnienie (k. 313-316). Wynika z niego niezbicie, że to pozwana pożyczyła powyższą kwotę. Nie zmienia tej oceny fakt, że zrobiła to na prośbę radcy prawnego J. O. i że tego samego dnia podarowała tę kwotę spadkodawcy.

Nie ma żadnych dowodów, że spadkodawca pożyczył kwotę 25.000 zł od J. T., a co za tym idzie, że ta suma jest długiem spadkowym. W ocenie Sądu takim dowodem nie jest ugoda zawarta przez pozwaną z J. T. z 27 września 2012 roku. (k. 310- 311)

Trzy ugody -z O., S. i T. zostały zawarte przed mediatorem L. S. 27 września 2012 roku w T.. Nie ma żadnych podstaw prawnych do obciążenia powoda kosztami tych mediacji.

Odnośnie kosztów utrzymania nieruchomości przy ul. (...) w T. i złożonych przez pozwaną rachunków, Sąd stwierdza, że w myśl art. 618 § 1 kpc wszystkie roszczenia współwłaścicieli powinny być rozliczone w sprawie o zniesienie współwłasności XI Ns 984/12 Sądu Rejonowego w (...)zakończoną ugodą.

Dla rozstrzygnięcia sprawy bez znaczenia były faktyczne ceny sprzedaży nieruchomości spadkowych uzyskane przez pozwaną.

Powód domagał się zasądzenia od pozwanej kwoty 300.000 zł tytułem zachowku (art. 991 kc) po swoim zmarłym ojcu – Z. G..

Sąd ustalił, że całkowita wartość aktywów spadkowych po zmarłym Z. G. wynosi co najmniej 2.381.780,10zł.

Z kolei całkowita wartość długów spadkowych po zmarłym Z. G. wynosi 206.271,60zł.

Wartość spadku do podziału wynosi 2.175.508,59zł (2.381.780,10zł - 206.271,60zł = 2.175.508,59zł).

Gdyby zmarły Z. G. nie sporządził testamentu, udział spadkowy powoda wynosiłyby po 1/2 spadku, tj. 1.087.754,29zł (2.175.508,59zł : 2 = 1.087.754,29zł). Zgodnie z art. 991 kc powód uprawniony jest do zachowku w wysokości 1/2 wartości spadku należnego mu z mocy ustawy. Dlatego też kwota zachowku należnego powodowi od zmarłego Z. G. wynosi 543.877,14zł (1.087.754,29zł : 2 = 543.877,14zł).

Powód domagał się tylko części zachowku, tj. 300.000 zł.

W trakcie procesu, 4 czerwca 2016 roku, pozwana zapłaciła powodowi kwotę 80.049,94zł i w tym zakresie uznała powództwo i kwotę 20.646,31 zł z tytułu odsetek.

Sąd uznał za nieprawdziwe i sprzeczne z dobrymi obyczajami twierdzenia pełnomocnika pozwanej na rozprawie 15 lutego 2018 roku, że odsetki w kwocie 20.646,31 zł wpłacone były nienależnie. Przeczą temu treść pisma pełnomocnika pozwanej (k. 284 v), w którym znajduje się szczegółowe wyliczenie odsetek, potwierdzenie przelewu na karcie 288, w którym osobno podano należność główną i odsetki oraz zeznanie pozwanej.

Do zasądzenia pozostało więc 219.950,51zł (300.000zł - 80.049,94zł = 219.950,51zł), o czym Sąd orzekł w pkt 1 wyroku.

Odsetki od kwoty 300.000 zł Sąd zasądził od dnia 18 listopada 2013 roku (dzień wniesienia pozwu traktowanego jako wezwanie do zapłaty) do dnia 3 czerwca 2016 roku (dzień poprzedzający datę zapłaty przez pozwaną kwoty 80.049,94zł).

Sąd zasądził odsetki od kwoty 219.950,51 zł od dnia 4 czerwca 2016 roku (dzień zapłaty przez pozwaną kwoty 80.049,94zł) do dnia zapłaty.

W pkt 2 wyroku, wobec cofnięcia pozwu i częściowego uznania przez pozwaną powództwa, Sąd na podstawie art. 355 § 1 kpc umorzył postępowanie o zapłatę kwoty 80.049,49zł.

O kosztach powoda orzeczono na podstawie art. 98 § 1 kpc. Na zasądzone koszty składają się 2.000 zł opłaty od pozwu, 7.217 zł koszty adwokackie i 1.564,78 zł koszty opinii biegłych.

Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach w sprawach cywilnych nakazał pobranie od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 19.812,25 zł tytułem kosztów sądowych. Są to 13.000 zł tytułem opłaty od pozwu i 6.812,25 zł tytułem należności biegłych.